

Obsah

Úvod /5

I. Expozice: V předvečer arabského jara

Expozice: Dobro proti zlu, islamisté proti sekulárním padouchům /11

Výchozí rovnice:

Islámský substrát, nerovnoměrná modernizace a geopolitické ohnisko /12

Až příliš pestrá parta: Kdo jsou a kdo nejsou islamisté? /19

Úmrtí a znovuzrození Boha: Sekularizační teze jako vědecký omyl /28

Boží pomsta:

Celosvětový vzestup náboženského nacionalismu a střet se sekularismem /30

II. Předehra:

Politické probuzení v ekonomické a politické pasti

Politické probuzení islámu: Spodní proudy modernizace a zdroj aktéra /39

Neúspěšná ekonomická modernizace: Pomalý a nestabilní růst /55

Zamrazená politická modernizace: Demokratický deficit /62

Názory politicky probuzených mas: Rozpor s realitou /73

III. Populační exploze: Blízký východ a bezprizorní mládež

Demografická revoluce, růst sociálního napětí a politická destabilizace /113

Demografická tranzice: islám, populační politika a „ženská otázka“ /120

Mladí a neklidní: Krize identity a mezigenerační konflikt /123

Volný čas „arabské ulice“: Požehnání, nebo prokletí? /136

Ztracená generace a kolabující trh práce /139

Demografická marginalizace a zplnomocnění bezvýznamných jinochů /147

Generační odcizení mocenské elity: Staré kádry proti mladým populacím /153

IV. Boom velkoměsta: Blízký východ ve víru urbanizace

Urbanizace na blízkovýchodní způsob: Politický islám jako městské hnutí /161

Dramatické sociální dopady a nejnovější trendy /167

Urbanizační intermezzo a sekularizační teorie /170

Nevzládnutá urbanizace: Nepřehlédnutelná impotence režimů /172

Městská nezaměstnanost:

Revoluce, nebo dobrovolná skromnost po islámsku? /174

Islámská charita: Městské střední vrstvy a chudina jako klienti /182

Krise městské rodiny: Islám jako jednoduché řešení složitého problému /186

Velkoměsto jako novodobá džáhilíja: Koncentrát morálního pádu /188

Město jako dráždivo neuspokojovaných tužeb /202

Druhé a třetí pokolení migrantů: Politizace zvyšujících se nároků /205

Mezigenerační odcizení na městský způsob: Pád autorit a náruč islamistů /206

Prostorová koncentrace: Politická agitace, organizace a mobilizace /207

Stlačení sociálního světa: Viditelné nerovnosti /208

Dvoupólovost městského a venkovského islámu: Narušená rovnováha /209

Náhražka venkovských primárních skupin: Socializační funkce /211

Orientace pro dezorientované: Ideologická funkce /213

Městské prostředí a islámský feminismus /214

V. Expanze vzdělávání: Blízký východ a „lumpenintelligence“

Problémy vzdělávacích systémů: Hmatatelné selhání režimů /226

Procitání politického vědomí a blízkovýchodní Panopticon /234

Bumerangový efekt náboženské výchovy: Islámské obrození /239

Středoškolská politická chemie: Jedy a protijedy /251

Univerzity jako centra islamistů: Prim inženýrů /254

Bitva o interpretaci islámu:

Krise tradičních autorit a nová „lumpenintelligence“ /263

Raketový růst aspirací a stagnace trhu práce: Výbušná směs /284

Odcizení od většinové společnosti a radikalizace nových intelektuálů /290

VI. Mediální revoluce:

Blízký východ jako náboženská tržnice

Arabský Hollywood a vábení Rohu hojnosti /315

Politický budíček: Zrod politické veřejnosti /323

Zelená mediální revoluce: Náboženské obrození /331

Nábožensko-politické tržiště a eroze tradičních autorit:

Souboj o interpretaci /345

VII. Kolize: Chronická krize blízkovýchodní politiky

Diskreditace diktátorů, vynalézání tradice a moralizující náboj islámu /356

Kosmická válka a satanizace politických nepřátel /367

Odboj jako vyvrcholení legendárních zápasů se zkorumpovanou mocí /371

Pád sekulárních doktrín: Ideologické vakuum a islám jako alternativa /376

Kariéra blízkovýchodních ideologií a chronická krize legitimacy /382

Krise legitimacy režimů? Nová flexibilita, stará stabilita /393

Sekulární alternativy a arabské klony demokracie /400

Oficiální islám a hra režimů na zelenou kartu /404

Ochočení duchovních a pád tradičních autorit /	409
Ropná renta, mocenská pyramida a odcizená elita /	421
Kulturní odcizení pozápadnělých režimů /	432
Bujení klientelismu, rozštěp společnosti a příslib obnovené jednoty /	438
Terorismus: Pokračování politiky jinými prostředky /	442
Shrnutí: Ralf Dahrendorf a srovnání blízkovýchodního a evropského politického konfliktu /	444

VIII. Peripetie: Hledání obětních beránků jako ventil frustrací

Propaganda: „Kde jsme udělali chybu?“ nebo „Kdo nám to způsobil?“ /	457
Školní vzdělávání: Islám v obležení /	464
Zahraniční politika: Nacionalismus a panarabismus /	466
Mezinárodní skandály: Satanské verše, karikatury Proroka a popírání holo- caustu /	479
Politika strachu aneb Každý diktátor si hýčká svého teroristu /	487
Shrnutí: Lewis Coser a diktátoři jako krizoví manažeři vnitřních konfliktů /	496

Závěr bez rozuzlení: Trápení dnešních Mohamedů /

Poznámky /	522
Seznam literatury a dalších zdrojů /	574
Seznam grafů a tabulek /	587
Rejstřík /	589